



Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/241/78/91

OCENA DZIAŁALNOŚCI KLUCZOWYCH INSTYTUCJI ORAZ ORGANIZACJI ŻYCIA SPOŁECZNO-POLITYCZNEGO

Komunikat z badań

Warszawa, lipiec 1991 r.

Lipcowy¹ sondaż wykazał dalszy spadek notowań działalności prawie wszystkich, z wyjątkiem wojska, instytucji i organizacji życia społeczno-politycznego (zestawienie 1, rys. 1). Najbardziej pogorszyły się oceny obu izb parlamentu. Nie potwierdziła się więc sygnalizowana w poprzednim miesiącu² korzystna zmiana opinii i tym samym nastąpił powrót do tendencji spadkowej. Podobne zjawisko wystąpiło w ocenie OPZZ. Działalność partii politycznych nie znajduje uznania społecznego, ale też nadal są one mało znane szerszej opinii społecznej. Zmniejszyła się akceptacja "Solidarności", która znalazła się wśród organizacji ujemnie ocenianych. Rada Ministrów, po raz kolejny, uzyskała przewagę negatywnych opinii nad pozytywnymi.

Zestawienie 1. Ranking instytucji i organizacji

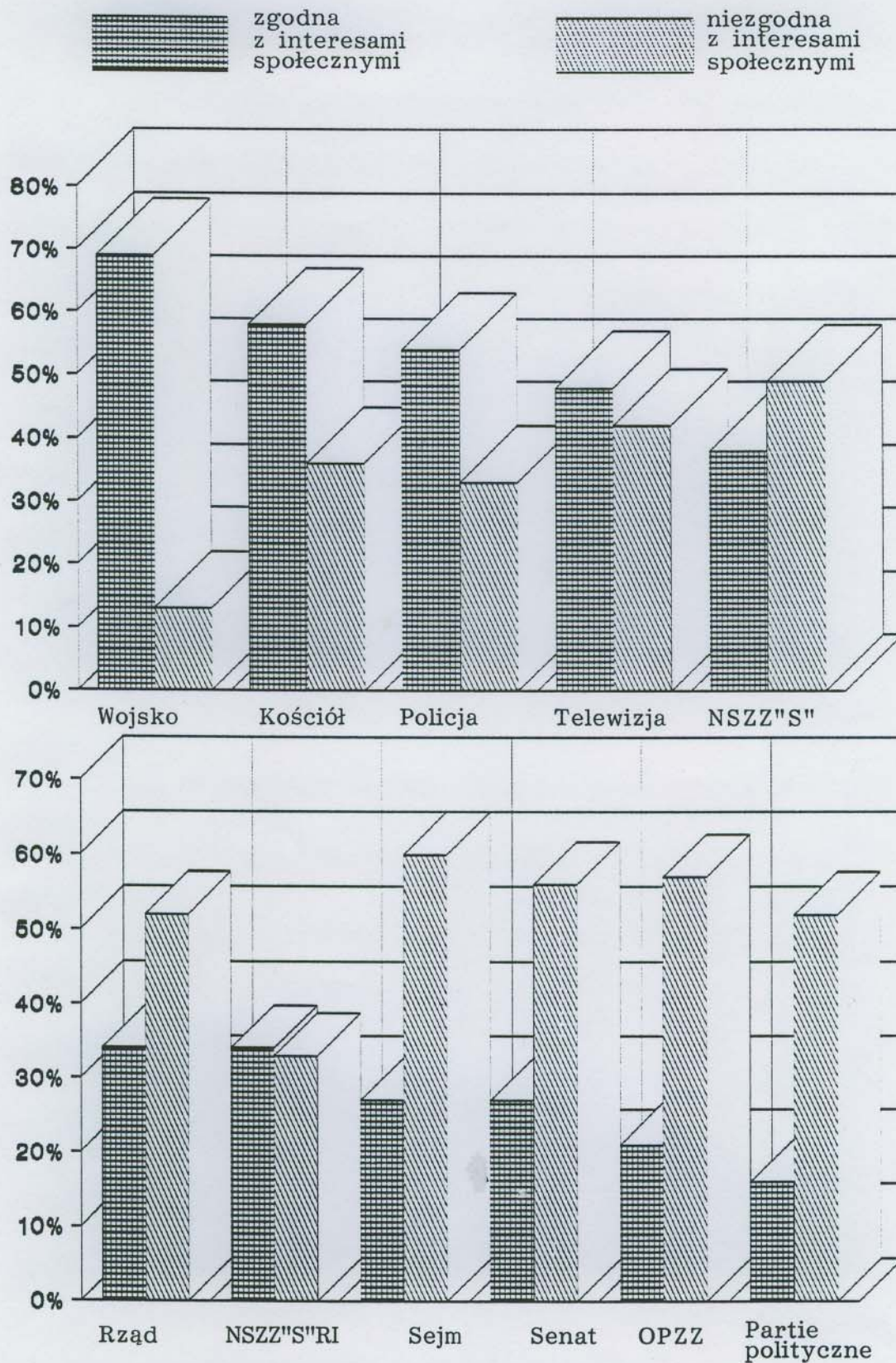
w procentach

Aprobata	Dezaprobaty	Brak oceny	Aprobata "netto"	
			w VII '91	zmiana w porównaniu z VI '91
1. Wojsko 69	Sejm 60	NSZZ"S"RI 33	Wojsko 56	+3
2. Kościół 58	OPZZ 57	Partie 31	Kościół 22	-4
3. Policja 54	Partie 52	OPZZ 21	Policja 21	-1
4. Telewizja 48	Rząd 52	Wojsko 18	Telewizja 6	-9
5. NSZZ"S" 38	Senat 51	Senat 16	NSZZ"S"RI 1	-15*
6. Rząd 34	NSZZ"S" 49	Sejm 13	NSZZ"S" -11	-12
7. NSZZ"S"RI 34	Telewizja 42	Rząd 13	Rząd -18	-9
8. Sejm 27	Kościół 36	NSZZ"S" 13	Senat -29	-14
9. Senat 27	NSZZ"S"RI 33	Policja 12	Sejm -33	-21
10. OPZZ 21	Policja 33	Telewizja 9	OPZZ -36	-10
11. Partie 16	Wojsko 13	Kościół 6	Partie -36	-13

* porównano z kwietniem '91, gdyż w ubiegłym miesiącu respondenci nie oceniali działalności tego związku

1/ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia (18)" przeprowadzono w dniach 12-14 lipca 1991 r. na próbie losowej dorosłej ludności kraju liczącej 1000 osób.

2/ Zob. "Ocena działalności kluczowych instytucji oraz organizacji życia społeczno-politycznego", komunikat z badań CBOS, Warszawa, czerwiec 1991 r.



Rys. 1. Ocena działalności instytucji i organizacji - lipiec '91

Najwyżej ocenianą przez Polaków instytucją pozostaje wojsko; jego działalność aprobuje 69% ankietowanych, neguje - 13%; aprobata "netto" (różnica między pozytywnymi i negatywnymi ocenami) wynosi więc 56 punktów procentowych i wykazuje rosnącą tendencję (tab. 1).

Na drugiej pozycji rankingu plasuje się Kościół, który nieznacznie wyprzedza (o 1 punkt) policję. Społeczne oceny obu tych instytucji są bardzo zbliżone: ponad połowa ankietowanych akceptuje ich działalność, a co trzeci - dezaprobuje. Jednak ich aprobata "netto" jest ponad dwukrotnie niższa niż wojska, co świadczy o znacznej kontrowersyjności ocen tych instytucji.

Kolejne miejsce zajmuje telewizja z trochę mniejszą liczbą ocen pozytywnych (48%) i większą (42%) negatywnych. W ciągu miesiąca odsetek opinii krytycznych wzrósł o dalsze 9 punktów.

NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych zajmuje piątą pozycję wśród jedenastu ocenianych instytucji, lokując się na pograniczu aprobaty - dezaprobaty. Należy jednak zaznaczyć, że związek ten jest stosunkowo mało znany opinii społecznej (33% odpowiedzi "trudno powiedzieć").

"Solidarność" pracownicza, której oceny były podobne do obecnych notowań "Solidarności" rolniczej znalazła się wśród organizacji ocenianych ujemnie - dezaprobatą przewyższa o 11 punktów aprobatę.

Rada Ministrów ma podobnie niskie notowania (-18% w tak liczonemu wskaźnikowi). Od kwietnia bieżącego roku, kiedy to uzyskała najwyższe oceny, systematycznie zmniejsza się odsetek wypowiedzi aprobujących (48 w maju, 38 - w czerwcu, 34% - w lipcu), przy jednoczesnym wzroście dezaprobujących (odpowiednio: 41, 47, 52%).

Praca Sejmu i Senatu nadal nie znajduje społecznej aprobaty, a sygnalizowana w ubiegłym miesiącu korzystna zmiana okazała się okresowa. Ponad połowa ankietowanych uważa ją za niezgodną z interesami społecznymi i źle służącą społeczeństwu, a zaledwie co czwarty respondent jest przeciwnego zdania. Przewaga ocen negatywnych wynosi odpowiednio aż 33 i 29 punktów.

Na ostatniej pozycji rankingowej listy znajduje się niezmiennie OPZZ z przewagą społecznej dezaprobaty jego działalności (57%) nad aprobatą (21%).

Działalność partii politycznych jest dalej mało znana - 31% odpowiedzi "trudno powiedzieć" w ciągu miesiąca odsetek ten zmniejszył się o 10 punktów

(tabela 2). Przy podobnym poziomie aprobaty (18% w czerwcu i 16% obecnie), wzrosła o tyleż samo (11%) dezaprobatą ich działalności (z 41 do 52%). W rezultacie powoduje to trzykrotną przewagę negatywnych ocen nad pozytywnymi, co bardzo źle rokuje w sytuacji zbliżającej się kampanii wyborczej.

Tabela 1

w procentach

Instytucje i organizacje	Ocena działalności według terminów badań											Różnica między VII '91 a VI '91
	1990 r.				1991 r.							
	VII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	
zgodna z interesami społecznymi												
Wojsko	56	58	57	59	68	62	62	67	72	66	69	+ 3
Kościół	76	73	72	71	72	65	58	59	59	59	58	- 1
Policja		47	49	43	59	52	53	54	60	66	54	- 1
Telewizja	60	65	66	67	64	62	54	56	58	51	48	- 3
NSZZ "S"	54	50	52	48	55	38	37	42	46	41	38	- 3
Rząd	56	58	56	55	47	47	48	57	48	38	34	- 4
Sejm	59	58	57	52	61	39	34	41	34	36	27	- 9
Senat	59	58	51	48	56	39	34	39	33	33	27	- 6
OPZZ	28	30	25	26	27	22	22	25	24	23	21	- 2
niezgodna z interesami społecznymi												
Sejm	25	26	26	31	21	40	49	43	52	48	60	+12
OPZZ	42	36	36	36	36	42	46	42	60	49	57	+ 8
Senat	22	24	29	34	23	38	46	41	55	48	56	+ 8
Rząd	29	29	26	29	17	21	31	24	41	47	52	+ 5
NSZZ "S"	26	28	24	27	22	32	38	37	43	40	49	+ 9
Telewizja	24	20	19	19	19	24	28	31	35	36	42	+ 6
Kościół	14	17	18	19	16	24	30	31	36	33	36	+ 1
Policja		31	31	37	25	30	29	30	30	32	33	+ 1
Wojsko	12	13	13	11	8	13	13	10	13	13	13	0

Uwaga: Kolejność instytucji i organizacji wynika ze stopnia aprobaty i dezaprobaty ich działalności w lipcu '91. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ nie uwzględniono odpowiedzi "trudno powiedzieć".

Tabela 2

w procentach

Oceniane instytucje i organizacje	Rozkład odpowiedzi na pytanie <i>Czy Pana(i) zdaniem działalność dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?</i>					
	zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
Wojsko	VI '91	15	50	9	4	21
	VII '91	16	52	11	3	18
Kościół	VI '91	20	39	21	11	8
	VII '91	19	39	24	11	6
Rząd	VI '91	3	35	35	12	14
	VII '91	3	31	39	14	13
Telewizja	VI '91	7	44	27	9	12
	VII '91	3	45	30	12	9
Policja	VI '91	8	47	23	9	13
	VII '91	9	45	24	9	12
NSZZ "S"	VI '91	8	33	27	13	18
	VII '91	5	32	33	16	13
NSZZ "S" RI	IV '91*	6	37	19	7	31
	VII '91	5	29	23	10	33
Sejm	VI '91	3	33	33	15	15
	VII '91	4	22	43	17	13
Senat	VI '91	4	30	30	18	18
	VII '91	2	25	40	16	16
OPZZ	VI '91	2	21	26	23	28
	VII '91	2	19	32	26	21
Partie polityczne	VI '91	1	16	25	16	41
	VII '91	1	15	35	17	31

* brak pomiaru w czerwcu '91